

ÇOKSESLİ KORO EĞİTİMİNİN ÇOCUKLARIN SOSYAL GELİŞİMLERİNE OLAN ETKİLERİ HAKKINDA EBEVEYN GÖRÜŞLERİ

Tuğçe KAYNAK (*)

Öz

Bu çalışmanın amacı koro eğitiminin çocukların sosyal gelişimlerine, özgüven ve kişisel gelişimlerine olan katkılarını, ebeveynlerin gözlemleri doğrultusunda inceleyerek ortaya koymaktır. Çocuklar okul haricinde aldığı özengen bir müzik eğitimi olan koro eğitimi ile hayat boyu öğrenme sürecinin önemli kazanımları edinebilmektedirler. Araştırma sürecinde koro eğitimi, oyun ve danslarla çeşitlendirilerek enstrimanlarla zenginleştirilerek maddi durumu iyi olmayan çocuklara yaklaşık 3 ay süre ile verilmiştir. Çocukların bu süreçte katıldıkları koro çalışmalarının, gelişim ve öğrenim süreçlerine olan etkilerini tespit etmek için 29 ebeveyne yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme sonucunda elde edilen her bir veri içerik analizi yöntemiyle çözümlenerek kodlanmıştır. Kodlamalar sayısal verilere dönüştürülerek veriler yorumlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre koro eğitiminin çocukların müzikal disiplin ve teorik kazanımlar sağladığı (solfej), sosyal bir birey olarak topluluk içinde rahatça kendilerini ifade etme becerilerinin gelişmesine yardımcı olduğu vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Çoksesli Koro, Koro Eğitimi, Çocuklar, Çocuklarda Kişisel -Sosyal Gelişim.

Parental Opinions on The Effect of Polyphonic Choir Education on The Social Development of Children

Abstract

The aim of this study is to demonstrate the contribution of choral education to children's social development, self-confidence and personal development in the direction of parental observations. Children can gain important achievements in lifelong learning through choral education, which is an exclusive music education that is taken outside of school. In the research process, choir education has been given to poor children for a 3 months

*) Dr. Öğr. Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi Güzel sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri (e-posta: tucekaynak79@hotmail.com), ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2081-698>.

period by supporting it with dances and instruments. A semi-structured interview form was applied to 29 parents to identify the effects of chorus work on children's development and learning processes. Each of the data obtained as a result of the interview is analyzed and analyzed by content analysis method. Codes are converted into numerical values and interpreted. According to the results of the research, it is emphasized that choral education helps children develop musical discipline and theoretical achievements (solfege), as a social individual, the ability to express themselves easily in the community.

Keywords: Music, Polyphonic Choir, Choir Education, Children, Personal-Social Development in Children

1. Giriş

Çocuklarda müzik eğitiminin temel amacı, onların bilişsel, devinışsel ve duyuşsal gelişimlerini sağlamaktır. Amaca uygun eğitim verildiğinde müzik, çocuk gelişiminde oldukça olumlu etkiler bırakabilir. Bu konuda saptanan amaçlar; çocukta dinleme yeteneğinin geliştirilmesi, çocukların dinledikleri sesler yoluyla algı yeteneklerinin geliştirilmesi, müziği çeşitli yollarla anlatabilmesi (hareketle, mimikle, sözle), yaratıcılık duygusunu geliştirebilmesi ve toplumsal gelişmeyi sağlayabilmesidir (Uçan, 1994).

Çocukların okulları dışında katıldıkları müzikal etkinlikler onlara farklı fırsatlar tanımaktadır. Çevresinde hiç görmedikleri bir eğitim fırsatı yakalayarak kendilerini geliştirmektedirler. Bu evrede, müzik dinlerken veya müzik yapmayı öğrenirken susmayı, dinlemeyi, dikkatini çalgıya ve öğretmenine yoğunlaştırmayı, saygı göstermeyi öğrenirler. Dinletilen müzik belirli bir öyküyü, olayı ya da duyguyu anlatan, konulu bir müzikse, çocuğa bunun anlatılması yerinde olur. Çocuklar, konusu anlatılan müziği dinlerken, konu ile müzik arasında ilişki kurmaya çalışırlar, müziği daha dikkatli dinlerler. Bu yolla çocukların hayal güçleri, zekâları, bellekleri ve beğeni düzeylerinin gelişmesi de amaçlanabilir.

2000 yılında Shaw ve Rausher'ın Kaliforniya'da okulöncesi yaştaki 78 çocuk üzerinde yaptığı bir araştırmada piyano - IQ (zekâ katsayısı) arasındaki çarpıcı ilişki ortaya koyulmuştur. Okul öncesinde düzenli olarak yapılan piyano dersleri sonucunda çocukların IQ' sunun yüzde 50, hatta daha fazla artış gösterdiği yapılan deneylerle kanıtlanmıştır. Kaliforniyalı iki bilim adamınının araştırması piyano eğitimi alan çocukların özellikle matematik ve fen dallarında çok daha başarılı olduğunu göstermiştir (Choksy,2002). Bu araştırmaya farklı bir açıdan yaklaşırsak matematik zekâsı güçlü olan çocukların çalgı çalma becerisinde de başarılı olabileceği söylenebilir.

Oktay 'a göre (1997) müzik, okulöncesi çocukların bedensel ve psiko-motor gelişimlerini olumlu yönde etkiler. Çocuk toplu olarak ya da kendi başına şarkı söylerken her zamankinden daha farklı biçimde soluk alır. Bu soluk almalar şarkının cümlelerine göre düzenli bir şekilde olur. Böylece çocuğun akciğerleri gelir ve soluk alıp vermeyi denetleme becerisini kazanır.

Çocukların bir kısmı okulda aldıkları genel müzik eğitimiyle yetinmek zorunda kalırken, diğer öğrencilerin ailelerinin yönlendirmeleri veya kendi istekleri doğrultusunda özengen müzik eğitimine yöneldikleri görülmektedir. Bu müzik etkinliklerinin başında bireysel çalgı kursları ve koro eğitimi yer almaktadır.

Müziksel yetenek seviyeleri ne olursa olsun, her çocuğun hayatında müzik vardır ve her çocuk müzikle ilgili en az bir etkinliği yaşamına katmaktan keyif alacaktır. Bireysel olarak ya da toplu biçimde çalgı çalmak / şarkı söylemek, dans etmek, müzik dinlemek bu etkinliklerden bazılarıdır. Çocuğu bunlardan kendisini en iyi ifade edebileceği hangisi ise ona yönlendirmek ve genel bir müzik sevgisi, beğenisi kazandırmak özellikle okul öncesinde başlanması gereken eğitim hizmetlerindedir ve hem uzman eğitimcilere hem ailelere sorumluluk düşmektedir. Müziğin, çocuğun gelişimine etkileri, çocuğun müziksel becerilerinin geliştirilmesi ve müzik eğitimi yoluyla müzik dışı becerilerinin de geliştirilmesi olmak üzere iki yönlü düşünülmelidir (Eskioğlu, 2003, s.116).

Gökçe 'ye göre (2007) korolar, topluları en etkin, en yaygın, en çabuk ve en ucuz biçimde etkileyebilen bir eğitim modelidir. Çocuklar, korolarda aldıkları müziksel eğitim ve müziksel çalışma kültürünün kazanımlarıyla, bilinçli ve dikkatli çalışmayı, programlı olabilmeyi öğrenir, duyuşsal, devinişsel ve bilişsel alanlarda gelişimler gösterir. Bu yapılarıyla korolar, bireye toplum içinde sosyal olan faydalı bir birey olabilmeyi, ortaya koyduğu etkinliklerle kültürel kazanımlar elde etmesini ve kazanımlarını çevresiyle, toplumuyla paylaşıp aktaran bir birey olmasını sağlar.

Bu araştırmada çoksesli çocuk korosunda şarkı söyleyen çocukların ebeveynlerine sorular sorularak, koro eğitiminin çocukları üzerindeki değişimlerini, çocuklarına olan katkılarını belirtmeleri istenmiştir.

Koro eğitimi, bireyin müziksel gelişimlerinin yanı sıra, sosyal, kültürel ve psikolojik yaşamında da etki sahibi olan bir kültürel eğitimidir. Bu çalışma, koro eğitiminin çocukların sosyal gelişimlerine ve kişisel gelişimlerine olan katkılarını ortaya koymaktadır. Araştırmanın ulaşılabilen kesimin aydınlanması ve bu doğrultuda çocukların sanata kazandırılması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

2. Yöntem

Araştırma, nitel bir araştırma olup, veriler nitel yaklaşımın gerektirdiği bireysel görüşme, mülakat, kaynak tarama ve görüşme formu uygulama yöntemleriyle toplanmıştır. Nitel veri toplama teknikleri ile ele alınan bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler sahip olduğu belli düzeydeki standartlığı ve esnekliği nedeniyle, yazmaya ve doldurmaya dayalı testler ve anketlerdeki sınırlılığı ortadan kaldırması ve belirli bir konuda derinlemesine bilgi edinmeye yardımcı

olması (Yıldırım ve Şimşek, 2003) nedeniyle araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilmektedir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı, ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnek, iki uç arasında yer almaktadır. Araştırmada bu esnekliği sağladığı için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

2.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunun Hazırlanması

Çocukların bu süreçte katıldıkları koro çalışmalarının, gelişim ve öğrenim süreçlerine olan etkilerini tespit etmek için 29 ebeveyne sorular sorulmuştur. Araştırmacı tarafından hazırlanan yapılandırılmış görüşme formunda, ebeveynlerin çocuklarının aldığı koro eğitimi sonucunda nasıl bir gelişim gösterdiklerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Hazırlanan sorular iki uzman tarafından, içerik dil ve anlaşılabilirlik bakımlarından değerlendirilmiştir. Uzmanlardan sorulara yeterli ise (3) , yeterli ama düzeltilmeli ise (2) ve yetersiz ise (1) olarak puanlama yapmaları istenmiştir. 2 farklı uzmandan alınan puanlama aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 1’de Yücetoker ve Şentürk (2016) tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu değerlendirme ölçütleri yer almaktadır.

Tablo 1: Uzmanların Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Değerlendirme Ölçütleri

Soru	Uzman 1			Uzman 2			Toplam
	Dil	İçerik	Anlaşılabilirlik	Dil	İçerik	Anlaşılabilirlik	Puan
1	2	3	3	3	3	3	17
2	2	3	3	3	3	3	17
3	3	3	3	3	2	3	17
4	3	2	3	3	2	3	16
5	2	3	3	3	3	3	17

Tablodaki sonuçlara göre 5 madde üzerinde gerekli düzeltmeler yapılarak 5 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu, güvenilirlik çalışması için 4 ebeveyne gönderilmiş ve cevaplanması istenmiştir. Ebeveynlere uygulanan görüşme formunun görüşme kodlama anahtarları ve görüşme dökümleri araştırmacı tarafından düzenlenmiştir.

İçerik analizi yöntemiyle çözümlenerek kodlanmış veriler, sayısal verilere dönüştürülmüş ve sayısal veriler değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanma aşamasında sorular hazırlanırken konuyla ilgili amaca ulaşılabilirlik ve durum tespiti yapabilmek için görüşme formu, açık uçlu sorulardan oluşturulmuştur.

2.2. Verilerin Analizi

Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda tasarlanan bu çalışmada veriler dört aşamada analiz edilmiştir: 1. Verilerin kodlanması, 2. Kodlanan verilerin temalarının belirlenmesi, 3. Kodların ve temaların düzenlenmesi, 4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması. Analiz sürecinde görüşme kayıtları ve yazılı formlar deşifre edilip çözümlenmeler yapılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Ebeveynlerin Çocuklarını Koro Eğitimine Yönlendirme Nedenlerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan ebeveynlerin çocuklarını koro eğitimine yönlendirme nedenleri tablo 2’de verilmektedir.

Tablo 2. Ebeveynlerin Çocuklarını Koro Eğitimine Yönlendirme Nedenlerine İlişkin Kodlamalar

	Kodlar	Toplam
Müziksel gelişim sağlanması	(29)	
Arkadaşlık kurarak sosyal gelişim sağlanması	(25)	59
Çevresindeki arkadaşlarının çocuklarının bu tür etkinliklerde bulunması	(5)	

Ebeveynlerin çocuklarını koro eğitimine yönlendirme nedenlerine ilişkin, sosyal gelişimlerini sağlanması, arkadaşlık kurarak sosyal gelişim sağlanması, çevresindeki arkadaşlarının çocuklarının bu tür etkinliklerde bulunması gibi kodlar belirlemiştir.

3.2. Koro Eğitiminden Önce Çocukların Özengen Müzik Eğitimi Alma Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 3. Koro Eğitiminden Önce Çocukların Özengen Müzik Eğitimi Alma Durumları

Seçenekler	f
Evet	4
Hayır	25
Toplam	29

29 ebeveyn ile görüşme sonrasında; koro çalışmasından önce 25 öğrencinin hiç özel bir müzik eğitimi almadığı, 4 çocuğun ise koro eğitiminden önce çalgı eğitimine başladığı saptanmıştır. 25 Ebeveyn ilk profesyonel müzik eğitimi olarak koro müziğini tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

3.3. Koro Eğitiminin Çocukların Sosyal Gelişimlerine Katkısı Hakkında Ebeveyn Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4. Koro Eğitiminin Çocukların Sosyal Gelişimlerine Katkısı Hakkında Ebeveyn Görüşlerine İlişkin Kodlamalar

Kodlar	Toplam
Özgüven sahibi olma (29)	
Arkadaşlık kurma becerisi kazanma (23)	77
Sorumluluklarını yerine getirme (25)	

Koro eğitiminin çocukların sosyal gelişimlerine katkısı hakkında ebeveyn görüşlerine ilişkin, özgüven sahibi olma, arkadaşlık kurma becerisi kazanma ve sorumluluklarını yerine getirme gibi kodlar belirlenmiştir.

3.4. Ebeveynlerin Koro Çalışmaları Sonrasında Çocuklarında Fark Ettikleri Kazanımlara İlişkin Bulgular

Tablo 5. Ebeveynlerin Koro Çalışmaları Sonrasında Çocuklarında Fark Ettikleri Kazanımlara İlişkin Kodlamalar

Kodlar	Toplam
Çalışma düzeni ve prensibi edinme (25)	
Disiplin kazanma (27)	77
Sorumluluklarını yerine getirme (25)	

Ebeveynlerin koro çalışmaları sonrasında çocuklarında fark ettikleri kazanımlara ilişkin çalışma düzeni ve prensibi edinme, disiplin kazanma ve sorumluluklarını yerine getirme kodlamaları ortaya çıkmıştır.

3.5. Ebeveynlerin Koro Çalışmaları Süresince Karşılaşılan Olumlu/Olumsuz Durum Değerlendirmesine İlişkin Bulgular

Tablo 6. Ebeveynlerin Koro Çalışmaları Süresince Karşılaşılan Olumlu/Olumsuz Durum Değerlendirmesine İlişkin Kodlamalar

Tema	Kodlar	Toplam
Olumlu	Kötü alışkanlıklardan uzaklaşmak (1)	
Olumsuz	Öğrencilerin kayırılması (11) (konsere seçilme ya da seçilmeme durumu)	12

Ebeveynlerin Koro Çalışmaları Süresince Karşılaşılan Olumlu/Olumsuz Durum Değerlendirmesine İlişkin olumlu ve olumsuz olmak üzere 2 tema belirlenmiştir. Olumlu tema adı altında kötü alışkanlıklardan uzaklaşmak kodu, olumsuz tema adı altında öğrencilerin kayırılması kodlaması ortaya çıkmıştır.

4. Sonuçlar

Çoksesli koro eğitiminin çocukların sosyal gelişimlerine olan etkileri hakkındaki ebeveyn görüşleri incelenerek ulaşılan nitel bulguların sonuçları değerlendirildiğinde;

Katılımcılar çocuklarının çalışmalara gitmeden önce notalarını tekrar ettiklerini, koro eğitiminin gerektiği çalışma disiplinini kazandıklarını belirtmişlerdir. Bu davranışın çocukların üzerinde sorumluluk ve disiplin kazandırdığını vurgulamışlardır. Katılımcılar, çocuklarının çalışmaların hemen sonrasında keyifle eserleri notalarıyla tekrar ettiklerini ve bu davranışın diğer derslerine de bir çalışma düzeni ve prensibi getirdiğini vurgulamaktadırlar. Çocukların koro çalışmaları sürecinde ve sonrasında verilen görevleri ve ödevleri zamanında yerine getirdiklerini, çalışma düzenlerinin olumlu yönde değiştiğini dile getirmektedirler.

Ebeveynler çocuklarının kalabalık karşısında daha özgüvenle şarkı söylediklerini ve kendilerini sözle daha rahat ifade ettiklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların çoğu çocuklarının bu çalışmalar sürecinde, olumsuz bir davranış sergilemediklerini ve son derece çalışmalardan keyif alarak ayrıldıklarını dile getirmişlerdir. Bunun yanı sıra ebeveynlerden biri, maalesef çok küçük yaşta sigaraya yönelmiş çocuğunun koro eğitimi sonrasında, ses eğitiminin gereklerini yerine getirebilmek için bu kötü davranışını bıraktığını mutlulukla dile getirmiştir.

Çocuklara boş zamanlarını değerlendirebilecekleri müzik ve kültürel faaliyetler sunmak ve onları özendirmek, yanlış çevrelere girmelerini engellemede yardımcı olmaktadır. Bu tür kültürel etkinliklerin çocukların kötü alışkanlıklar edinmelerini engellediği söylenebilir. Bu sebeple çocukların duyuşsal, devinişsel ve bilişsel gelişimlerinin sağlanmasında yardımcı olduğu düşünülen çok sesli koro eğitiminin, eğitimciler ve aileler tarafından daha fazla önemsenmesi beklenmektedir.

Kaynakça

- Choksy, L., Robert M., Abramson, Avon E. Gillespie, Woods D., (1986). *Teaching music in the twentieth century*, Prentice Hall, U.S.A., Englewood Cliffs, Prentice Hall.
- Eskioğlu, I. (2003, 30-31 Ekim). *Cumhuriyetimizin 80. yılında müzik sempozyumu*, İnönü Üniversitesi, Malatya Bildiriler, s.116-123
- Gökçe, M., (2007). *Koro müziğinin toplumsal işlevleri açısından Türkiye korolar şenliğinin kazandırışları üzerine genel bir değerlendirme*. Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi (ICANAS'38) 10-15 Eylül 2007, Ankara. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, 1.1, s.325-352
- Oktay, A., (1997). *Yaşamın sihirli yılları: okul öncesi dönem*, İstanbul, Epsilon Yayınevi.
- Uçan, A., (1994). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*, Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yılmaz, K. ve Altinkurt, Y. (2011). Göreve yeni başlayan özel dersane öğretmenlerinin kurumlarındaki çalışma koşullarına ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11 (2), 635-650.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları
- Yücetoker İ., N. Şentürk (2016). Piyano öğretim elemanlarının barok dönem eserlerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Ekev Akademi Dergisi* 20 (68), 163-180.